Міністерство освіти і науки України Одеський національний політехнічний університет Інститут комп'ютерних систем Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота №6 з дисципліни «Операційні Системи»

Тема: «Основи керування правами доступу до файлової системи»

Виконав:

ст. гр. АІ-204

Колесник К. В.

Перевірив:

Блажко О. А.

Мета роботи: придбання навичок керування правами доступу до файлової системи в ОС Linux.

Завдання для виконання:

- 1. В своєму домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері підготуйте файли наступних типів, більшість з яких вже було створено у попередніх лабораторних роботах:
 - текстовий пустий файл;
 - текстовий файл;
 - текстовий html-файл;
 - бінарний pdf-файл
 - спеціальний текстовий doc-файл;
 - текстовий скриптовий файл;
 - каталог.
 - 2. Для кожного з вказаних файлів отримайте дескриптори файлів.
- 3. Отримайте значення inode для всіх файлів вашого домашнього каталогу
- 4. Для одного з текстових файлів створіть два файли жорстких зв'язки з назвами hard_link_1, hard_link_2
 - 5. Отримайте значення inode для створених файлів жорстких зв'язків
- 6. Для одного з файлів жорсткого зв'язку створіть файл символічного зв'язку з назвою sym_link_1
- 7. Отримайте значення inode для створеного файлу символічного зв'язку

- 8. Видаліть файл жорсткого зв'язку, для якого був створений файл символічного зв'язку
- 9. Отримайте значення inode для створеного файлу символічного зв'язку
 - 10. Повторно створіть файл жорсткого зв'язку
- 11. Перегляньте права доступу до створених файлів жорстких та символічного зв'язку
- 12. Надайте символьні права доступу до файлу, назва якого співпадає з вашим прізвищем латиницею, та перевірте обмеження прав доступу, виконавши відповідні команди роботи з файлами:
 - варіант взяти з колонки «Права доступу 1» таблиці 5;
- вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти;
 - тип файлу не повинен протирічити визначеним правам.
- 13. Надайте числові десяткові права доступу до файлу, назва якого співпадає з вашим прізвищем латиницею, та перевірте обмеження прав доступу, виконавши відповідні команди роботи з файлами:
 - варіант взяти з колонки «Права доступу 1» таблиці 5;
- вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти;
 - тип файлу не повинен протирічити визначеним правам.
- 14. Створіть новий каталог з декількома текстовими файлами та зробіть з нього «темний» каталог. Вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти.

Таблиця 5 - Варіанти завдань

	№	Права доступу 1			Права доступу 2		
№ команди	учасника команди	Власник	Група	Інші	Власник	Група	Інші
1	1	001	111	101	111	101	010
1	2	010	110	110	001	100	101
2	1	011	101	111	010	011	110
2	2	100	100	001	011	010	001
3	1	101	011	010	100	001	010
3	2	110	010	011	011	010	111
4	1	111	001	100	100	001	001
4	2	101	111	111	101	111	010
5	1	110	110	001	110	110	101
5	2	111	101	010	001	111	101
6	1	001	100	101	010	110	110
6	2	010	011	110	011	101	111
7	1	011	010	001	100	100	001
7	2	100	001	010	101	011	010
8	1	011	010	111	110	010	011
8	2	100	001	001	111	001	100
9	1	101	111	010	101	111	111
9	2	110	110	101	110	110	001
10	1	001	111	101	111	101	010
10	2	010	110	110	001	100	101

Хід роботи:

- 1. В своєму домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері підготовано файли наступних типів:
 - текстовий пустий файл blank.txt;
 - текстовий файл student.txt;
 - текстовий html-файл os.lab1.cp1251.html;
 - бінарний pdf-файл KolesnikKirilo.pdf;
 - спеціальний текстовий doc-файл KolesnikKirilo.docx;
 - текстовий скриптовий файл my_delete_file.sh;
 - каталог new Catalog.

```
kolesnik_kirilo@vpsj3leQ:~
                                                                            Х
                                                                      [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls
                 KolesnikKirilo.docx newCatalog
123
                   KolesnikKirilo.pdf Operating-System.-Laboratory-Work-1
1.csv
1testfileforlab5 kolesnik_lab_3 Operating-System.-Local lab3File.html os.lab1.cp1251.html
                                       Operating-System.-Laboratory-Work-4
                  my delete file.sh os.lab1.utf.html
3.csv
accounts.csv
                 blank.txt
                  MyOSParam.sh
                                       Нестеренко.pdf
KolesnikKirilo.csv MyOSParam.sh.save Обсягивикидівт
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

2. Для кожного з вказаних файлів отримано дескриптори файлів.

```
kolesnik kirilo@vpsj3leQ:~
                                                                        X
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ stat blank.txt
 File: 'blank.txt'
                      Blocks: 0
                                        IO Block: 4096 regular empty file
Device: fd01h/64769d
                     Inode: 636454
                                       Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54394/kolesnik kirilo) Gid: (54400/kolesnik kiri
lo)
Access: 2021-04-05 10:50:17.593488654 +0300
Modify: 2021-04-05 10:50:04.378158563 +0300
Change: 2021-04-05 10:50:04.378158563 +0300
Birth: -
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ stat student.txt
 File: 'student.txt'
 Size: 25
                      Blocks: 8
                                        IO Block: 4096 regular file
                     Inode: 631197 Links: 1
Device: fd01h/64769d
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54394/kolesnik kirilo) Gid: (54400/kolesnik kiri
Access: 2021-04-05 10:50:48.610263389 +0300
Modify: 2021-03-14 21:56:09.666143626 +0200
Change: 2021-03-14 21:56:09.666143626 +0200
Birth: -
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ stat os.lab1.cp1251.html
 File: 'os.lab1.cp1251.html'
 Size: 126
                     Blocks: 8
                                        IO Block: 4096 regular file
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54394/kolesnik kirilo) Gid: (54400/kolesnik kiri
Access: 2021-04-05 10:51:48.584761429 +0300
Modify: 2021-03-15 01:31:21.008289195 +0200
Change: 2021-03-15 01:31:21.008289195 +0200
Birth: -
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ stat KolesnikKirilo.pdf
 File: 'KolesnikKirilo.pdf'
 Size: 593473
                     Blocks: 1160
                                       IO Block: 4096 regular file
                     Inode: 631599
Device: fd01h/64769d
                                        Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54394/kolesnik kirilo) Gid: (54400/kolesnik kiri
Access: 2021-04-05 10:52:43.438131553 +0300
Modify: 2021-03-15 00:43:39.440885220 +0200
Change: 2021-03-15 00:43:39.440885220 +0200
Birth: -
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

```
kolesnik_kirilo@vpsj3leQ:~
 Birth: -
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ stat KolesnikKirilo.docx
 File: 'KolesnikKirilo.docx'
 Size: 686242
                     Blocks: 1344
                                        IO Block: 4096 regular file
                                      Links: 1
Device: fd01h/64769d Inode: 631536
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54394/kolesnik kirilo) Gid: (54400/kolesnik kiri
Access: 2021-03-15 00:43:37.549838032 +0200
Modify: 2021-03-15 00:39:53.115237628 +0200
Change: 2021-03-15 00:39:53.115237628 +0200
Birth: .
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ stat my_delete_file.sh
 File: 'my_delete_file.sh'
 Size: 631
                     Blocks: 8
                                        IO Block: 4096 regular file
Device: fd01h/64769d Inode: 636842
                                       Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54394/kolesnik kirilo) Gid: (54400/kolesnik kiri
10)
Access: 2021-03-29 05:33:47.763662655 +0300
Modify: 2021-03-29 05:33:45.755612276 +0300
Change: 2021-03-29 05:33:45.755612276 +0300
Birth:
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ stat newCatalog/
 File: 'newCatalog/'
 Size: 4096
                      Blocks: 8
                                        IO Block: 4096 directory
Access: (0775/drwxrwxr-x) Uid: (54394/kolesnik kirilo) Gid: (54400/kolesnik kiri
Access: 2021-04-05 10:54:51.558331731 +0300
Modify: 2021-03-14 21:54:33.944754596 +0200
Change: 2021-03-14 21:54:33.944754596 +0200
Birth:
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

3. Отримано значення inode для всіх файлів домашнього каталогу

```
kolesnik_kirilo@vpsj3leQ:~
                                                                                 X
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls -i
                             636842 my delete file.sh
635725 1.csv
                             636840 my dir csv.sh
636845 1testfileforlab5
                            636841 MyOSParam.sh
                             636846 MyOSParam.sh.save
635926 2.csv
635932 3.csv
                            681853 newCatalog
635972 accounts.csv
                            627577 Operating-System.-Laboratory-Work-1
636454 blank.txt
                             642877 Operating-System.-Laboratory-Work-4
635627 KolesnikKirilo.csv
                            631607 os.lab1.cp1251.html
631536 KolesnikKirilo.docx 631605 os.lab1.utf.html
631599 KolesnikKirilo.pdf 631197 student.txt
689326 kolesnik_lab_3 635927 Нестеренко.pdf
627945 lab3File.html 643392 Обсятивикидівт
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

4. Для student.txt створено два файли жорстких зв'язків з назвами hard_link_1, hard_link_2

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ln student.txt hard_link_1
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ln student.txt hard_link_2
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls

123 KolesnikKirilo.csv newCatalog

1.csv KolesnikKirilo.docx Operating-System.-Laboratory-Work-1
1testfileforlab5 KolesnikKirilo.pdf Operating-System.-Laboratory-Work-4
2.csv kolesnik_lab_3 os.lab1.cp1251.html
3.csv lab3File.html os.lab1.utf.html
accounts.csv my_delete_file.sh student.txt
blank.txt my_dir_csv.sh Hectepehko.pdf
hard_link_1 MyOSParam.sh Обсятивикидівт
hard_link_2 MyOSParam.sh.save
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

5. Отримано значення inode для створених файлів жорстких зв'язків

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls -i
636844 123 627945 lab3File.html
635725 l.csv 636842 my_delete_file.sh
636845 ltestfileforlab5 636840 my_dir_csv.sh
635926 2.csv 636841 MyOSParam.sh
635932 3.csv 636846 MyOSParam.sh.save
635972 accounts.csv 681853 newCatalog
636454 blank.txt 627577 Operating-System.-Laboratory-Work-1
631197 hard_link_1 642877 Operating-System.-Laboratory-Work-4
631197 hard_link_2 631607 os.lab1.cp1251.html
631536 KolesnikKirilo.csv 631605 os.lab1.utf.html
631536 KolesnikKirilo.docx 631197 student.txt
631599 KolesnikKirilo.pdf 635927 Hecтеренко.pdf
689326 kolesnik_lab_3 643392 Обсягивикидівт
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

6. Для файлу hard_link_1 створено файл символічного зв`язку з назвою sym_link_1

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ln -s hard_link_1 sym_link_1
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls

123 KolesnikKirilo.csv newCatalog

1.csv KolesnikKirilo.docx Operating-System.-Laboratory-Work-1

1testfileforlab5 KolesnikKirilo.pdf Operating-System.-Laboratory-Work-4

2.csv kolesnik_lab_3 os.lab1.cp1251.html

3.csv lab3File.html os.lab1.utf.html

accounts.csv my_delete_file.sh student.txt

blank.txt my_dir_csv.sh sym_link_1

hard_link_1 MyOSParam.sh Hecтеренко.pdf

hard_link_2 MyOSParam.sh.save Обсягивикидівт

[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

7. Отримано значення inode для створеного файлу символічного зв'язку

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ 1s -i
636844 123 636842 my_delete_file.sh
635725 1.csv 636840 my_dir_csv.sh
636845 1testfileforlab5 636841 MyOSParam.sh
635926 2.csv 636846 MyOSParam.sh.save
635932 3.csv 681853 newCatalog
635972 accounts.csv 627577 Operating-System.-Laboratory-Work-1
636454 blank.txt 642877 Operating-System.-Laboratory-Work-4
631197 hard_link_1 631607 os.lab1.cp1251.html
631197 hard_link_2 631605 os.lab1.utf.html
631536 KolesnikKirilo.csv 638277 sym_link_1
631599 KolesnikKirilo.pdf 635927 Hectepehko.pdf
689326 kolesnik_lab_3 643392 Обсятивикидівт
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

8. Видалено файл жорсткого зв'язку, для якого був створений файл символічного зв'язку (hard_link_1)

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ rm hard_link_1
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls

123 KolesnikKirilo.docx Operating-System.-Laboratory-Work-1
1.csv KolesnikKirilo.pdf Operating-System.-Laboratory-Work-4
1testfileforlab5 kolesnik_lab_3 os.lab1.cp1251.html
2.csv lab3File.html os.lab1.utf.html
3.csv my_delete_file.sh student.txt
accounts.csv my_dir_csv.sh sym_link_1
blank.txt MyOSParam.sh Hectepehko.pdf
hard_link_2 MyOSParam.sh.save Обсятивикидівт
KolesnikKirilo.csv newCatalog
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

9. Отримано значення inode для створеного файлу символічного зв'язку

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ 1s -i
636844 123 636842 my_delete_file.sh
635725 1.csv 636840 my_dir_csv.sh
636845 1testfileforlab5 636841 MyOSParam.sh
635926 2.csv 636846 MyOSParam.sh.save
635932 3.csv 681853 newCatalog
635972 accounts.csv 627577 Operating-System.-Laboratory-Work-1
636454 blank.txt 642877 Operating-System.-Laboratory-Work-4
631197 hard_link_2 631607 os.lab1.cp1251.html
635627 KolesnikKirilo.csv 631605 os.lab1.utf.html
631536 KolesnikKirilo.docx 631197 student.txt
631599 KolesnikKirilo.pdf 638277 sym_link_1
689326 kolesnik_lab_3 635927 Hectepehro.pdf
627945 lab3File.html 643392 Обсятивикидівт
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

10. Повторно створено файл жорсткого зв'язку

```
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ln student.txt hard link 1
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls
123
                KolesnikKirilo.csv newCatalog
                KolesnikKirilo.docx Operating-System.-Laboratory-Work-1
1testfileforlab5 KolesnikKirilo.pdf Operating-System.-Laboratory-Work-4
                kolesnik_lab_3 os.lab1.cp1251.html
2.csv
                                  os.lab1.utf.html
               lab3File.html
3.csv
accounts.csv my_delete_file.sh student.txt
blank.txt
               my dir csv.sh
hard link 1
               MyOSParam.sh
                                   Нестеренко.pdf
hard link 2
               MyOSParam.sh.save
                                   Обсягивикидівт
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

11. Переглянуто права доступу до створених файлів жорстких та символічного зв'язку

```
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls -1
total 1592
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              10 Mar 29 05:06 123
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 1080 Mar 23 22:51 1.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 10 Mar 29 05:35 1testfileforlab5
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 1171 Mar 24 03:31 2.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 1416 Mar 24 03:54 3.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 5365 Mar 24 04:24 accounts.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                             0 Apr 5 10:50 blank.txt
-rw-rw-r-- 3 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              25 Mar 14 21:56 hard link 1
                                               25 Mar 14 21:56 hard_link_2
-rw-rw-r-- 3 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 2585 Mar 23 22:28 KolesnikKirilo.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo 686242 Mar 15 00:39 KolesnikKirilo.docx
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo 593473 Mar 15 00:43 KolesnikKirilo.pdf
drwxrwxr-x 2 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo 4096 Mar 15 00:27 kolesnik_lab_3
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                              126 Mar 15 01:22 lab3File.html
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                              631 Mar 29 05:33 my delete file.sh
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                             1156 Mar 29 06:47 my dir csv.sh
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo 1416 Mar 29 04:25 MyOSParam.sh
-rw----- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              14 Mar 29 05:23 MyOSParam.sh.save
drwxrwxr-x 2 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 4096 Mar 14 21:54 newCatalog
drwxrwxr-x 3 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 4096 Mar 9 01:58 Operating-System.-La
boratory-Work-1
drwxrwxr-x 3 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 4096 Mar 24 03:30 Operating-System.-La
boratory-Work-4
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              126 Mar 15 01:31 os.lab1.cp1251.html
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              126 Mar 15 01:28 os.lab1.utf.html
-rw-rw-r-- 3 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                               25 Mar 14 21:56 student.txt
lrwxrwxrwx 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                               11 Apr 5 11:07 sym link 1 -> hard 1
ink 1
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 249949 Mar 24 03:10 Нестеренко.pdf
drwxrwxr-x 2 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 4096 Mar 29 06:48 Обсяривикидівт
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

12. Надано символьні права доступу до файлу KolesnikKirilo.docx, та перевірено обмеження прав доступу, із виконанням відповідних команд роботи з файлами:

Права доступу 1							
Власник	Група	Інші					
001	100	101					
X	r	rx					

```
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ chmod u=x,g=r,o=rx KolesnikKirilo.docx
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls -1
total 1592
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                             10 Mar 29 05:06 123
                                            1080 Mar 23 22:51 1.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                             10 Mar 29 05:35 1testfileforlab5
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 1171 Mar 24 03:31 2.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 1416 Mar 24 03:54 3.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 5365 Mar 24 04:24 accounts.csv
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                               0 Apr 5 10:50 blank.txt
-rw-rw-r-- 3 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
-rw-rw-r-- 3 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                               25 Mar 14 21:56 hard link 1
                                              25 Mar 14 21:56 hard_link_2
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                            2585 Mar 23 22:28 KolesnikKirilo.csv
---xr--r-x 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 686242 Mar 15 00:39 KolesnikKirilo.doc
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 593473 Mar 15 00:43 KolesnikKirilo.pdf
drwxrwxr-x 2 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                            4096 Mar 15 00:27 kolesnik lab 3
-rw-rw-r-- 1 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                              126 Mar 15 01:22 lab3File.html
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              631 Mar 29 05:33 my delete file.sh
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 1156 Mar 29 06:47 my dir csv.sh
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 1416 Mar 29 04:25 MyOSParam.sh
-rw----- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              14 Mar 29 05:23 MyOSParam.sh.save
drwxrwxr-x 2 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo 4096 Mar 14 21:54 newCatalog
                                            4096 Mar 9 01:58 Operating-System.-Labor
drwxrwxr-x 3 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
atory-Work-1
drwxrwxr-x 3 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                             4096 Mar 24 03:30 Operating-System.-Labor
atory-Work-4
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              126 Mar 15 01:31 os.lab1.cp1251.html
-rw-rw-r-- 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                              126 Mar 15 01:28 os.lab1.utf.html
-rw-rw-r-- 3 kolesnik_kirilo kolesnik_kirilo
                                              25 Mar 14 21:56 student.txt
lrwxrwxrwx 1 kolesnik kirilo kolesnik kirilo
                                               11 Apr 5 11:07 sym link 1 -> hard link
1
drwxrwxr-x 2 kolesnik kirilo kolesnik kirilo 4096 Mar 29 06:48 Обсягивикидівт
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

13. Надано числові десяткові права доступу до файлу KolesnikKirilo.pdf та перевірено обмеження прав доступу, із виконанням відповідних команд роботи з файлами:

Права доступу 2							
Власник	Група	Інші					
010	110	110					
2	6	6					

14. Створено новий каталог з декількома текстовими файлами та зроблено з нього «темний» каталог. Вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти.

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ mkdir darkCatalog
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls
                         KolesnikKirilo.csv Operating-System.-Laboratory-Work-1
123
123
1.csv
                         KolesnikKirilo.docx Operating-System.-Laboratory-Work-4
1.csv KolesnikKirilo.docx Operating-System.-La
1testfileforlab5 KolesnikKirilo.pdf os.lab1.cp1251.html
2.csv kolesnik_lab_3 os.lab1.utf.html
3.csv lab3File.html student.txt
accounts.csv my_delete_file.sh sym_link_1
blank.txt my_dir_csv.sh Нестеренко.pdf
darkCatalog MyOSParam.sh Обсягивикидівт
hard_link_1 MyOSParam.sh.save
hard_link_2 newCatalog
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ pushd darkCatalog
 ~/darkCatalog ~
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ darkCatalog]$ cat darkfile.txt
cat: darkfile.txt: No such file or directory
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ darkCatalog] cat > darkfile.txt
TOP SECRET 123^C
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ darkCatalog]$ popd
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ chmod +x-r darkCatalog
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ ls
             KolesnikKirilo.csv Operating-System.-Laboratory-Work-1
KolesnikKirilo.docy Operating System.
123
1.csv
1testfileforlab5 KolesnikKirilo.pdf os.lab1.cp1251.html
2.csv kolesnik_lab_3 os.lab1.utf.html
3.csv lab3File.html student.txt
accounts.csv my_delete_file.sh sym_link_1
blank.txt my_dir_csv.sh Нестеренко.pdf
darkCatalog MyOSParam.sh Обсягивикидівт
hard_link_1 MyOSParam.sh.save
hard_link_2 newCatalog
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ ~]$ pushd darkCatalog
 ~/darkCatalog ~
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ darkCatalog]$ ls
ls: cannot open directory .: Permission denied
 [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ darkCatalog]$
```

Висновок: Під час виконання цієї лабораторної роботи, було на практиці розглянуто принципи взаємодії типу "клієнт — сервер" із детальним дослідженням функцій для керування правами доступу до файлової системи у Unix-подібних ОС інтерфейсу командного рядку. Виявлено, що користувач отримує можливість редагувати права доступу за допомогою спеціальних команд.

Під час роботи труднощів не виникало, адже методичні вказівки чітко та доступно роз'яснили матеріал.